

Domeni - CP5
60

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/5091 din " 23 " 12 2015

La nr.494 din 08 decembrie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea Legii nr.133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

6/

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la modificarea și completarea Legii nr.133 din
13.06.2008 cu privire la ajutorul social

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propune modificarea sistemului de acordare a ajutorului social și a metodei de calcul a acestuia pentru perioada rece a anului și includerea unor noi categorii de beneficiari.

d. Suficiența argumentării. Datorită caracterului defectuos al normelor și lipsei unor soluții de acoperire a cheltuielilor bugetare, propunerile autorului vor prejudicia bugetul de stat. În opinia noastră, compensarea cheltuielilor rezultate din acordarea ajutorului social vor reduce din alocările bugetare pentru alte sectoare. Respectiv, se impune identificarea surselor de acoperire a pierderilor statului ca urmare a implementării noilor reglementări, însă autorul nu a prezentat în acest sens careva soluții argumentate. Astfel, susținerea unor domenii sociale în detrimentul altor domenii de importanță publică poate afecta situația economico-financiară a țării.

Având în vedere efectele sociale, economice și juridice care ar putea surveni ca urmare a implementării proiectului, considerăm necesar, efectuarea în conformitate cu alin.(1) al art.13 din Legea 780-XV/2001 a analizei științifice a consecințelor politice, sociale, economice, financiare, juridice, culturale, sanitare și psihologice ale reglementărilor și de constatare a incompatibilității reglementărilor în vigoare cu cerințele sociale existente. În caz contrar, legea adoptată, riscă să fie una declarativă, imposibilă de realizat în practică.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului va avea drept efect includerea unor noi categorii de cetățeni

beneficiari de ajutor social și, respectiv, majorarea alocărilor bugetare în acest sens. Totodată, în scopul realizării prevederilor Legii nr.133/2008, în bugetul de stat sunt deja prevăzute mijloace financiare pentru susținerea persoanelor care cad sub incidența legii menționate, iar extinderea ariei de reglementare a legii necesită alocări financiare suplimentare. În acest sens, evidențiem că autorul nu a indicat sursa de finanțare a cheltuielilor suplimentare. Respectiv, promovarea proiectului nu va avea acoperirea financiară necesară, iar propunerile autorului riscă să fie declarative.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul promovează interesele unor categorii de persoane defavorizate, însă, majorarea cheltuielilor bugetare pentru a susține aceste categorii de cetățeni în detrimentul altor sectoare finanțate de la bugetul de stat (deoarece autorul nu a indicat sursa reală de acoperire a cheltuielilor), va produce efecte ulterioare care vor afecta economia țării. În acest sens, considerăm că proiectul va fi în detrimentul interesului public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Fiind plasat pe pagina web oficială a Parlamentului la momentul examinării, proiectul a întrunit cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Cu titlu general asupra proiectului.

Evidențiem că promovarea proiectului va avea drept efect majorarea cheltuielilor bugetului de stat. Astfel, proiectul este în contradicție cu norma statuată la art.11 al Legii nr.847 din 24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar care prevede că nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor.

Recomandarea: În lipsa unei surse de acoperire a pierderilor bugetare, există riscul ca proiectul să genereze mai multe probleme de ordin economic și social. Motiv pentru care, considerăm inoportună promovarea proiectului. În același timp, susținerea cetățenilor urmează a fi efectuată prin alte metode care nu vor prejudicia bugetul de stat.

Totodată, considerăm rațional ca propunerile să fie examinate în contextul elaborării CBTM (Cadrului Bugetar pe Termen Mediu), exercițiu care va permite găsirea unui echilibru rezonabil între măsurile de asigurare a veniturilor bugetare de stat, promovarea politicilor sociale și de susținere a cetățenilor Republicii Moldova.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Teodor Călin

inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
21 Decembrie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege cu privire la modificarea și completarea Legii nr.133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Cu titlu general asupra proiectului.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Evidențiem că promovarea proiectului va avea drept efect majorarea cheltuielilor bugetului de stat. Astfel, proiectul este în contradicție cu norma statuată la art.11 al Legii nr.847 din 24.05.96 privind sistemul bugetar și procesul bugetar care prevede că nici un proiect de lege, altul decât privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor.	În lipsa unei surse de acoperire a pierderilor bugetare, există riscul ca proiectul să genereze mai multe probleme de ordin economic și social. Motiv pentru care, considerăm inoportună promovarea proiectului. În același timp, susținerea cetățenilor urmează a fi efectuată prin alte metode care nu vor prejudicia bugetul de stat. Totodată, considerăm rațional ca propunerile să fie examinate în contextul elaborării CBTM (Cadrului Bugetar pe Termen Mediu), exercițiu care va permite găsirea unui echilibru rezonabil între

				măsurile de asigurare a veniturilor bugetare de stat, promovarea politicilor sociale și de susținere a cetățenilor Republicii Moldova.
--	--	--	--	---